

Náhodná veličina

7.1. Motivace: Výsledky náhodného pokusu lze popsat reálnými čísly (resp. reálnými vektory) pomocí nějakého zobrazení $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ ($\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n): \Omega \rightarrow \mathbb{R}^n$). Pokud bude toto zobrazení splňovat určité podmínky, nazveme ho náhodnou veličinou. Příklady náhodných veličin: počet členů náhodně vybrané domácnosti, počet chyb, jichž se dopustí nějaké zařízení za určitou dobu, doba do poruchy nějakého zařízení, hmotnost náhodně vybraného výrobku apod.

Vztah mezi znakem a náhodnou veličinou

Pojem „znak“, který jsme zavedli v popisné statistice, je sice blízký pojmu „náhodná veličina“, ale není s ním totožný. Znak může být považován za náhodnou veličinu, jestliže jeho hodnoty zjišťujeme na objektech, které byly vybrány ze základního souboru náhodně.

7.2. Definice:

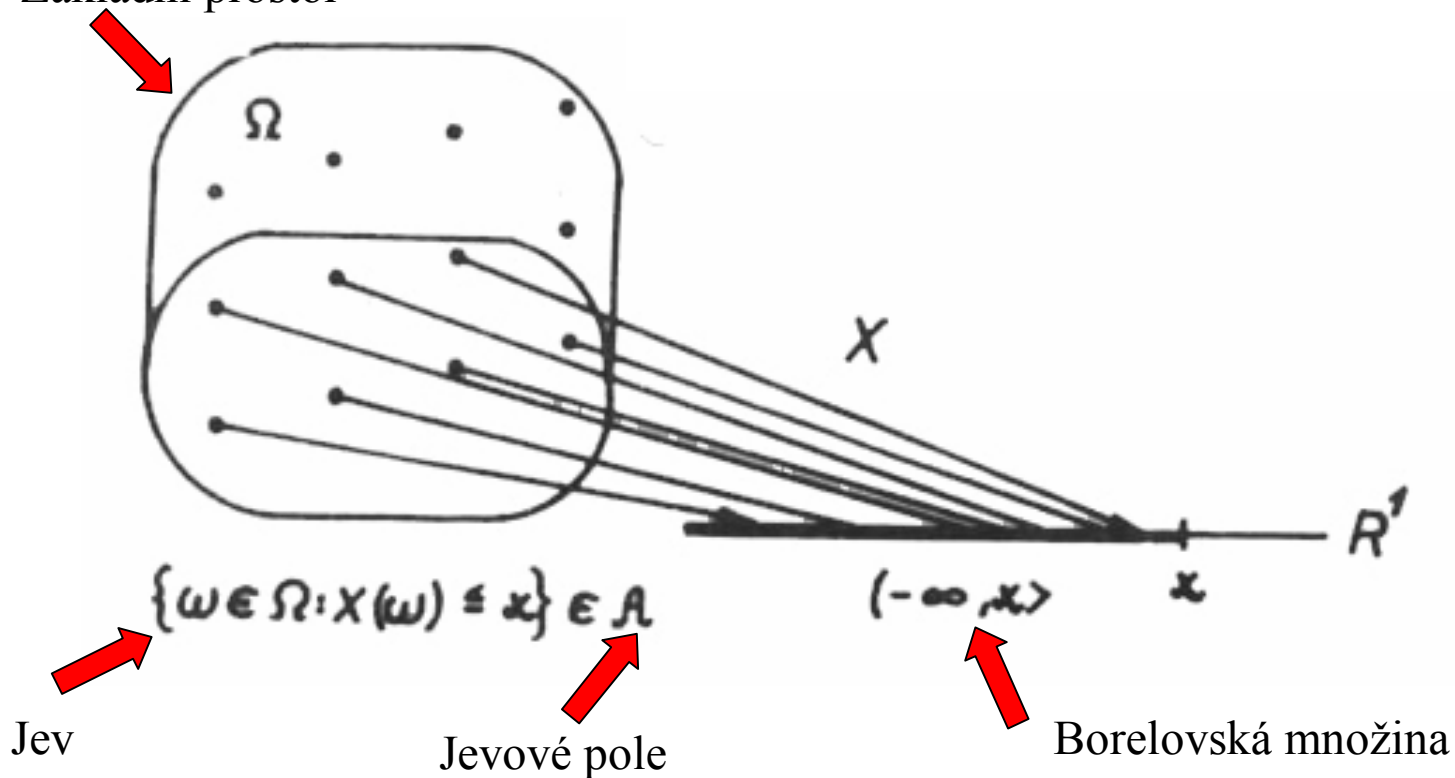
Nechť $(\Omega, \mathcal{A})$, $(\mathbb{R}^n, \mathcal{B}^n)$ jsou měřitelné prostory. Zobrazení $\mathbf{X}: \Omega \mapsto \mathbb{R}^n$ se nazývá **náhodná veličina** (vzhledem k $\mathcal{A}$), právě když je borelovsky měřitelné (vzhledem k $\mathcal{A}$). Pro $n = 1$ hovoříme o **skalární náhodné veličině**, pro $n \geq 2$ o **náhodném vektoru**. Přitom zobrazení $X_1: \Omega \rightarrow \mathbb{R}, \dots, X_n: \Omega \mapsto \mathbb{R}$ se nazývají **složky náhodného vektoru**. Obraz $\mathbf{X}(\omega) = (X_1(\omega), \dots, X_n(\omega))$ se nazývá **číselná realizace** náhodné veličiny $\mathbf{X}$ příslušná možnému výsledku ω .

Ilustrace náhodné veličiny

Nechť $(\Omega, \mathcal{A})$, $(\mathbb{R}^n, \mathcal{B}^n)$ jsou měřitelné prostory. Zobrazení $X : \Omega \mapsto \mathbb{R}^n$ se nazývá **borelovsky měřitelné** (vzhledem k $\mathcal{A}$), právě když úplný vzor každé n -rozměrné borelovské množiny je jev, tj.

$$\forall B \in \mathcal{B}^n : X^{inv}(B) = \{\omega \in \Omega; X(\omega) \in B\} \in \mathcal{A}.$$

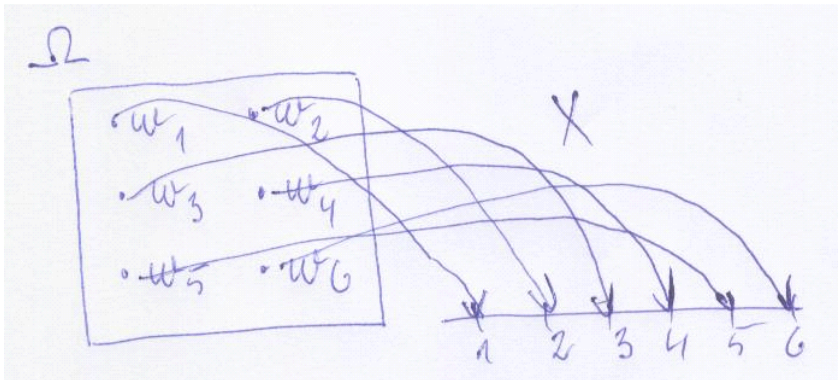
Základní prostor

Příklad

7.3. Příklad: Náhodný pokus spočívá v hodu kostkou. Základní prostor $\Omega = \{\omega_1, \dots, \omega_6\}$. Uvážíme dvě jevová pole, a to $\mathcal{A}_{\max} = \{A; A \subseteq \Omega\}$ a $\mathcal{A} = \{\Omega, \emptyset, \{\omega_1, \omega_2, \omega_3\}, \{\omega_2, \omega_4, \omega_6\}\}$. Zjistěte, zda zobrazení $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$, které poloze kostky číslem i nahoru přiřazuje číslo i , $i = 1, \dots, 6$, je náhodná veličina vzhledem k $\mathcal{A}_{\max}$ a vzhledem k $\mathcal{A}$.

Řešení:

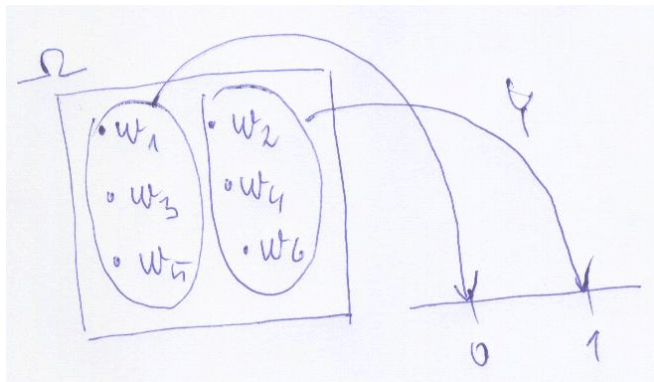
Zobrazení $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ je náhodná veličina vzhledem k $\mathcal{A}_{\max}$, protože úplný vzor každé borelovské množiny je jev vzhledem k $\mathcal{A}_{\max}$. Vzhledem k $\mathcal{A}$ vzhledem k $\mathcal{A}$ však X není náhodná veličina:

Úplný vzor množiny $(-\infty, 4)$ je $\{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4\} \notin \mathcal{A}$.

Příklad

Zavedeme zobrazení $\Omega \rightarrow \mathbb{R}$, které poloze kostky lichým číslem nahoru přiřazuje 0 a sudým 1.

$$A = \{\Omega, \emptyset, \{\omega_1, \omega_2, \omega_3\}, \{\omega_2, \omega_4, \omega_6\}\}$$

Toto zobrazení je náhodná veličina vzhledem k A a nazývá se ukazatel parity.

Náhodná veličina

7.4. Označení

a) Jestliže nehrozí nebezpečí nedorozumění, zapisujeme náhodnou veličinu i její číselnou realizaci týmž symbolem $\mathbf{X}$.

b) Množinu $\{\omega \in \Omega; \mathbf{X}(\omega) \in B\}$ zkráceně zapisujeme $\{\mathbf{X} \in B\}$ a čteme: náhodná veličina $\mathbf{X}$ se realizovala v borelovské množině B . Ve speciálním případě, kdy $B = \{\mathbf{x}\}$ resp. $B = (-\infty, \mathbf{x})$, píšeme $\{\mathbf{X} = \mathbf{x}\}$ resp. $\{\mathbf{X} \leq \mathbf{x}\}$.

c) Zápis pravděpodobnosti zkrátíme takto:

$$P(\{\omega \in \Omega; \mathbf{X}(\omega) \in B\}) = P(\mathbf{X} \in B)$$

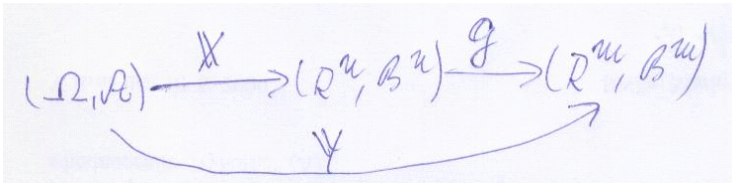
$$P(\{\omega \in \Omega; \mathbf{X}(\omega) \in B\} / \{\omega \in \Omega; \mathbf{Y}(\omega) \in C\}) = P(\mathbf{X} \in B / \mathbf{Y} \in C).$$

Transformovaná náhodná veličina

7.5. Věta:

Nechť $(\Omega, \mathcal{A})$, $(R^n, \mathcal{B}^n)$, $(R^m, \mathcal{B}^m)$ jsou měřitelné prostory. Nechť $\mathbf{X} : \Omega \mapsto R^n$ je náhodná veličina a $\mathbf{g} : R^n \mapsto R^m$ je borelovská funkce. Pak složené zobrazení $\mathbf{Y} : \Omega \mapsto R^m$ dané vzorcem $\forall \omega \in \Omega : \mathbf{Y}(\omega) = \mathbf{g}(\mathbf{X}(\omega))$ je náhodná veličina. Nazývá se **transformovaná náhodná veličina**, pro $m = 1$ skalární, pro $m \geq 2$ vektorová.

Důkaz:

Aby zobrazení $\mathbf{Y} : \Omega \rightarrow R^m$ bylo náhodnou veličinou vzhledem k $\mathcal{A}$, musí platit:

$\forall B \in \mathcal{B}^m : \mathbf{Y}^{\text{inv}}(B) = \{\omega \in \Omega ; \mathbf{Y}(\omega) \in B\} \in \mathcal{A}$. Nechť tedy $B \in \mathcal{B}^m$. Protože $\mathbf{g}$ je borelovská funkce, je $\mathbf{g}^{\text{inv}}(B) \in \mathcal{B}^n$.

Protože $\mathbf{X}$ je náhodná veličina, je $\mathbf{X}^{\text{inv}}(\mathbf{g}^{\text{inv}}(B)) \in \mathcal{A}$. Ovšem $\mathbf{X}^{\text{inv}}(\mathbf{g}^{\text{inv}}(B)) = \mathbf{Y}^{\text{inv}}(B)$.

Transformovaná náhodná veličina

7.6. Poznámka: (Příklady transformovaných náhodných veličin) Necht' $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ je náhodný vektor.

a) Necht' $\{i, \dots, j\} = \{1, \dots, n\} - \{k, \dots, l\}$. Náhodný vektor $(X_i, \dots, X_j)$ se nazývá vybraný marginální vektor, $(X_k, \dots, X_l)$ se nazývá zbylý marginální vektor. Původní náhodný vektor $(X_1, \dots, X_n)$ se v této souvislosti nazývá zbylý marginální vektor.

b) $\sum_{i=1}^n X_i, \max\{X_1, \dots, X_n\}, \sin(X_i), \dots$ jsou transformované náhodné veličiny.

7.7. Definice: Posloupnost $\{X_n\}_{n=1}^{\infty}$ spočetně mnoha náhodných veličin definovaných na témž měřitelném prostoru $(\Omega, \mathcal{A})$ se nazývá náhodná posloupnost.

Distribuční funkce náhodné veličiny

8.1. Motivace: Při pozorování realizací náhodné veličiny si povšimneme, že některé její hodnoty se vyskytují s větší pravděpodobností, jiné s menší. Pravděpodobnostní chování náhodné veličiny X budeme popisovat pomocí distribuční funkce, která udává pravděpodobnost jevu, že náhodná veličina X se realizuje hodnotou nejvýše x :

$$\forall x \in \mathbb{R} : \Phi(x) = P(X \leq x)$$

Je to zidealizovaný protějšek empirické distribuční funkce zavedené v popisné statistice:

$$\forall x \in \mathbb{R} : F(x) = \frac{N(X \leq x)}{n}$$

Lze očekávat, že s rostoucím rozsahem výběrového souboru se budou hodnoty empirické distribuční funkce $F(x)$ ustalovat kolem hodnot distribuční funkce $\Phi(x)$. Vlastnosti empirické distribuční funkce se přenášejí i na distribuční funkci.

Distribuční funkce náhodné veličiny

8.2. Definice:

a) Necht' $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ je pravděpodobnostní prostor, $X : \Omega \mapsto R$ je skalární náhodná veličina. Funkce $\Phi : R \mapsto R$ daná vzorcem:

$$\forall x \in R : \Phi(x) = P(X \leq x)$$

se nazývá **distribuční funkce** náhodné veličiny X .

b) Necht' $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ je pravděpodobnostní prostor, $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n) : \Omega \mapsto R^n$ je náhodný vektor. Funkce $\Phi : R^n \mapsto R$ daná vzorcem:

$$\forall (x_1, \dots, x_n) \in R^n : \Phi(x_1, \dots, x_n) = P(X_1 \leq x_1 \wedge \dots \wedge X_n \leq x_n)$$

se nazývá **distribuční funkce** náhodného vektoru $\mathbf{X}$.

Příklad

8.3. Příklad: Najděte distribuční funkci náhodné veličiny X , která udává, jaké číslo padlo při hození kostkou a nakreslete graf této distribuční funkce.

Řešení:

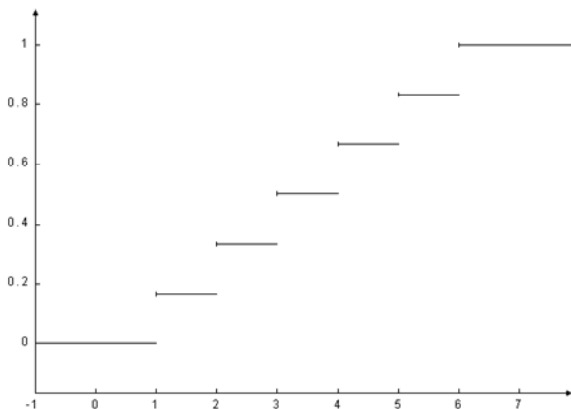
Náhodná veličina X může nabývat hodnot 1, 2, 3, 4, 5, 6. Číselnou osu tedy rozdělíme na 7 intervalů.

$$x \in (-\infty, 1): \Phi(x) = P(X \leq x) = 0, \quad x \in \langle 1, 2): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6}$$

$$x \in \langle 2, 3): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{2}{6}, \quad x \in \langle 3, 4): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6}$$

$$x \in \langle 4, 5): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{4}{6}, \quad x \in \langle 5, 6): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

$$x \in \langle 6, \infty): \Phi(x) = P(X \leq x) = \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{6}{6} = 1$$

Vlastnosti distribuční funkce NV

8.4. Věta:

Nechť $\Phi(x)$ je distribuční funkce skalární náhodné veličiny X . Pak $\Phi(x)$ má následující vlastnosti:

- a) $\Phi(x)$ je neklesající, tj. $\forall x_1 < x_2 : \Phi(x_1) \leq \Phi(x_2)$.
- b) $\Phi(x)$ je zprava spojitá, tj. pro libovolné, ale pevně dané $x_0 \in \mathbb{R}$ je $\lim_{x \rightarrow x_0+} \Phi(x) = \Phi(x_0)$.
- c) $\Phi(x)$ je normovaná, tj. $\lim_{x \rightarrow \infty} \Phi(x) = 1$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \Phi(x) = 0$.
- d) $\forall a, b \in \mathbb{R}, a < b \Rightarrow P(a < X \leq b) = \Phi(b) - \Phi(a)$.
- e) Pro libovolné, ale pevně dané $x_0 \in \mathbb{R} : P(X = x_0) = \Phi(x_0) - \lim_{x \rightarrow x_0-} \Phi(x)$.

Důkaz: Jenom náznakem.

ad a) Plyne z monotonie pravděpodobnosti P9.

ad b) Plyne ze spojitosti pravděpodobnosti shora P17.

ad c) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \Phi(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} P(X \leq x) = P(\emptyset) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} \Phi(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} P(X \leq x) = P(\Omega) = 1$

ad d) Plyne ze subtraktivity pravděpodobnosti P8.

ad e) Plyne ze spojitosti pravděpodobnosti zdola P16.

$$P9: A_1 \subseteq A_2 \Rightarrow P(A_2) \geq P(A_1)$$

$$P17: A_1 \supseteq A_2 \supseteq \dots \in \mathcal{A} \Rightarrow P\left(\bigcap_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} P(A_n)$$

$$P8: A_1 \subseteq A_2 \Rightarrow P(A_2 - A_1) = P(A_2) - P(A_1)$$

$$P16: A_1 \subseteq A_2 \subseteq \dots \in \mathcal{A} \Rightarrow P\left(\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} P(A_n)$$

Příklad

8.6. Příklad: Náhodná veličina X udává denní počet obsazených pokojů v určitém penziónu. Známe její distribuční funkci, tj. pravděpodobnost, že bude obsazeno nejvýše x pokojů:

$$\Phi(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x < 7 \\ 0,02 & \text{pro } 7 \leq x < 8 \\ 0,05 & \text{pro } 8 \leq x < 9 \\ 0,12 & \text{pro } 9 \leq x < 10 \\ 1 & \text{pro } x \geq 10 \end{cases}$$

- a) Určete pravděpodobnost, že v náhodně zvolený den bude obsazeno právě 7, 8, 9, 10 pokojů.
b) Jaká je pravděpodobnost, že bude obsazeno nejvýše 10 a nejméně 8 pokojů?

Řešení:

ad a) Využijeme vlastnost (e) z věty 8.4.

$$P(X = 7) = \Phi(7) - \lim_{x \rightarrow 7^-} \Phi(x) = 0,02 - 0 = 0,02$$

$$P(X = 8) = \Phi(8) - \lim_{x \rightarrow 8^-} \Phi(x) = 0,05 - 0,02 = 0,03$$

$$P(X = 9) = \Phi(9) - \lim_{x \rightarrow 9^-} \Phi(x) = 0,12 - 0,05 = 0,07$$

$$P(X = 10) = \Phi(10) - \lim_{x \rightarrow 10^-} \Phi(x) = 1 - 0,12 = 0,88$$

ad b) Využijeme vlastnost (d) z věty 8.4.

$$P(8 \leq X \leq 10) = P(7 < X \leq 10) = \Phi(10) - \Phi(7) = 1 - 0,02 = 0,98$$

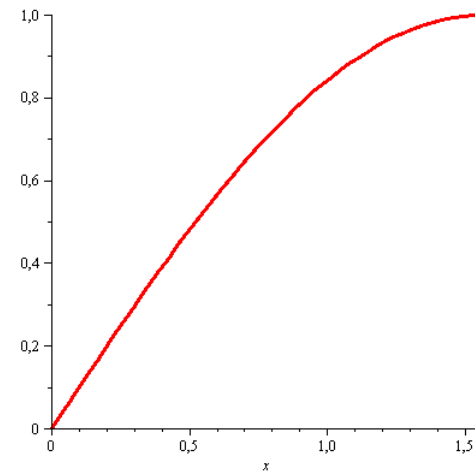
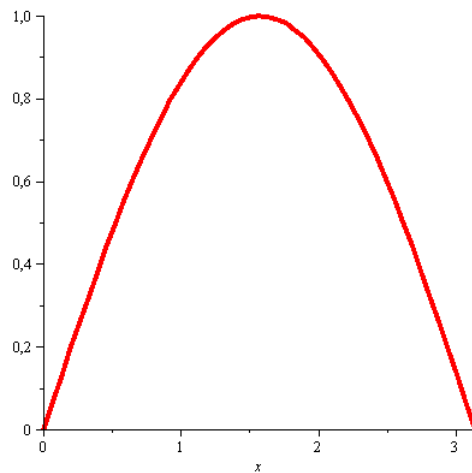
Příklad

Je funkce $\Phi(x) = \sin x$ distribuční funkcí náhodné veličiny X v intervalu

- a) $\langle 0, \pi \rangle$,
b) $\langle 0, \pi/2 \rangle$?

Řešení: a) NE

b) ANO

Příklad

Určete

a) konstanty A, B tak, aby funkce $\Phi(x) = A + Be^{-x}$ byla distribuční funkcí náhodné veličiny pro $x \in (0, \infty)$,

b) pravděpodobnost $P(1 < X \leq 4)$,

Řešení:

$$\begin{aligned} \text{a) } 0 &= \lim_{x \rightarrow 0} A + Be^{-x} = A + B \lim_{x \rightarrow 0} e^{-x} = A + B \\ 1 &= \lim_{x \rightarrow \infty} A + Be^{-x} = A + \lim_{x \rightarrow \infty} Be^{-x} = A \end{aligned} \quad \Rightarrow \quad \begin{aligned} A &= 1 \\ B &= -1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \Phi(x) = 1 - e^{-x}$$

$$\text{b) } P(1 < X \leq 4) = \Phi(4) - \Phi(1) = \frac{e^3 - 1}{e^4} = 0,3496$$

Vlastnosti distribuční funkce náhodného vektoru

8.6. Věta: Necht' $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ je distribuční funkce náhodného vektoru $\mathbf{X}$. Pak $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ má následující vlastnosti:

- a) $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ je neklesající vzhledem ke každé jednotlivé proměnné.
- b) $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ je zprava spojitá vzhledem ke každé jednotlivé proměnné.
- c) $\lim_{x_1 \rightarrow \infty} \Phi(x_1, \dots, x_n) = 1$

⋮

$$\forall i \in \{1, \dots, n\} : \lim_{x_i \rightarrow -\infty} \Phi(x_1, \dots, x_n) = 0$$

$$\text{d) } \forall (x_1, \dots, x_n) \in R^n, \forall (h_1, \dots, h_n) \in R_+^n :$$

$$P(x_1 < X_1 \leq x_1 + h_1 \wedge \dots \wedge x_n < X_n \leq x_n + h_n) = \Phi(x_1 + h_1, \dots, x_n + h_n) - \sum_{i=1}^n \Phi(x_1 + h_1, \dots, x_i, \dots, x_n + h_n) + \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^n \Phi(x_1 + h_1, \dots, x_i, \dots, x_j, \dots, x_n + h_n) - \dots + (-1)^n \Phi(x_1, \dots, x_n)$$

$$\text{e) } \forall i \in \{1, \dots, n\} : \lim_{x_1 \rightarrow \infty} \Phi(x_1, \dots, x_n) = \Phi_i(x_i).$$

⋮

$$x_{i-1} \rightarrow \infty$$

$$x_{i+1} \rightarrow \infty$$

⋮

$$x_n \rightarrow \infty$$

Vlastnosti distribuční funkce náhodného vektoru

Důkaz: Jenom náznakem.

ad a), ad b) Podobně jako ve skalárním případě.

ad c)

$$\lim_{\substack{x_1 \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_n \rightarrow \infty}} \Phi(x_1, \dots, x_n) = \lim_{\substack{x_1 \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_n \rightarrow \infty}} P(X_1 \leq x_1 \wedge \dots \wedge X_n \leq x_n) = P(X_1 \in \mathbb{R} \wedge \dots \wedge X_n \in \mathbb{R}) = P(\Omega) = 1$$

$$\forall i \in \{1, \dots, n\}: \lim_{x_i \rightarrow -\infty} \Phi(x_1, \dots, x_n) = \lim_{x_i \rightarrow -\infty} P(X_1 \leq x_1 \wedge \dots \wedge X_i \leq x_i \wedge \dots \wedge X_n \leq x_n) = P(X_1 \leq x_1 \wedge \dots \wedge \emptyset_i \wedge \dots \wedge X_n \leq x_n) = P(\emptyset) = 0$$

ad d) Vlastnost vyjadřuje princip inkluze a exkluze.

ad e)

$$\begin{aligned} \lim_{\substack{x_1 \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_{i-1} \rightarrow \infty \\ x_{i+1} \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_n \rightarrow \infty}} \Phi(x_1, \dots, x_n) &= \lim_{\substack{x_1 \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_{i-1} \rightarrow \infty \\ x_{i+1} \rightarrow \infty \\ \vdots \\ x_n \rightarrow \infty}} P(X_1 \leq x_1 \wedge \dots \wedge X_n \leq x_n) = P(X_1 \in \mathbb{R} \wedge \dots \wedge X_i \leq x_i \wedge \dots \wedge X_n \in \mathbb{R}) = P(\Omega \wedge \dots \wedge X_i \leq x_i \wedge \dots \wedge \Omega) = \\ &= P(X_i \leq x_i) = \Phi_i(x_i) \end{aligned}$$

Marginální/simultánní distribuční funkce

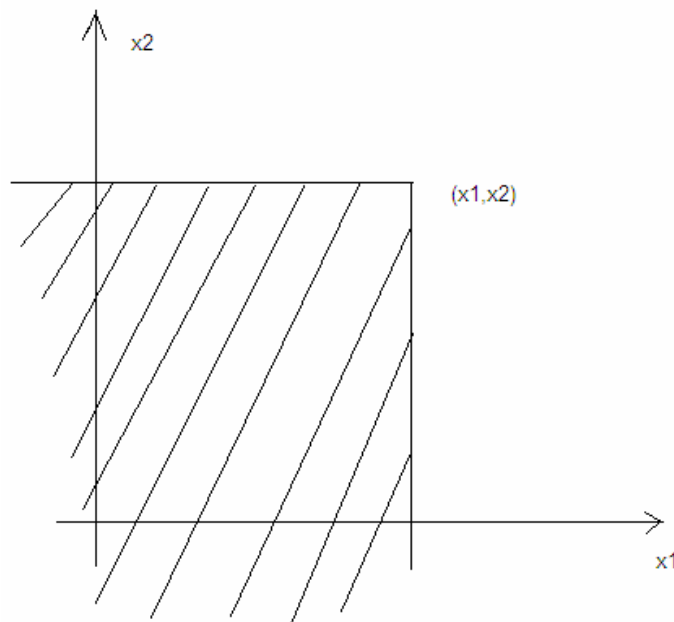

Funkce $\Phi_i(x_i)$ je distribuční funkce náhodné veličiny X . Nazývá se **marginální distribuční funkce** a $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ se v této souvislosti nazývá **simultánní distribuční funkce**. Analogicky lze zavést marginální distribuční funkce k proměnných, $k \in \{2, 3, \dots, n - 1\}$.

Vlastnosti distribuční funkce náhodného vektoru

8.7. Poznámka: (Ilustrace vlastnosti (d) z věty 8.6. pro $n = 2$)

Pro libovolné $(x_1, x_2) \in \mathbb{R}^2$ udává $\Phi(x_1, x_2)$ pravděpodobnost, že náhodný vektor (X_1, X_2) se bude realizovat v oblasti $(-\infty, x_1) \times (-\infty, x_2)$:

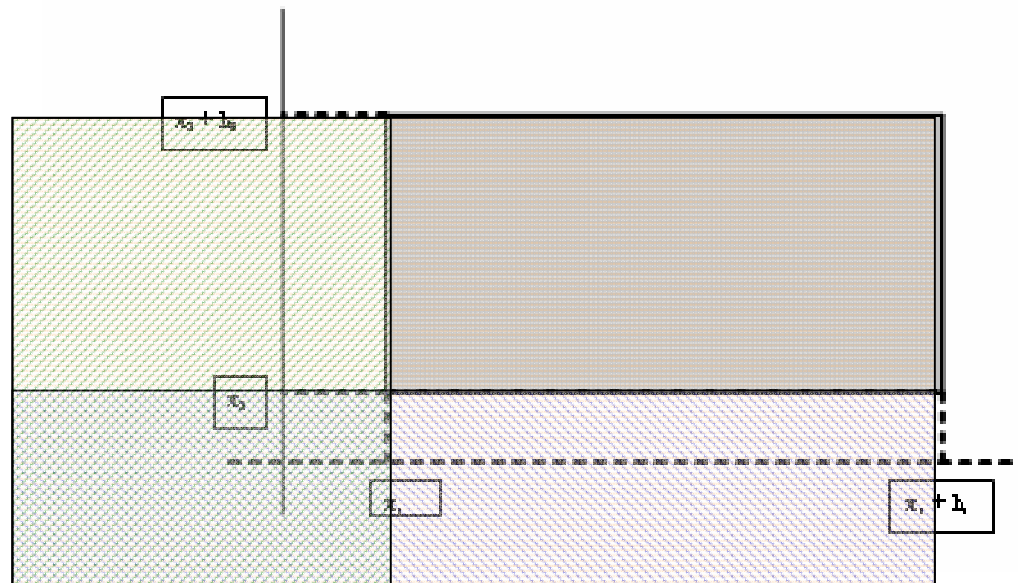

Vlastnosti distribuční funkce náhodného vektoru

Pro libovolné $h_1 > 0$, $h_2 > 0$ nás zajímá pravděpodobnost, že náhodný vektor (X_1, X_2) se bude realizovat v obdélníku $(x_1, x_1 + h_1) \times (x_2, x_2 + h_2)$:

$$P(x_1 < X_1 \leq x_1 + h_1 \wedge x_2 < X_2 \leq x_2 + h_2) =$$

$$= \Phi(x_1 + h_1, x_2 + h_2) - \Phi(x_1 + h_1, x_2) - \Phi(x_1, x_2 + h_2) + \Phi(x_1, x_2)$$

Příklad

8.8. Příklad: Náhodný vektor (X_1, X_2) má distribuční funkci $\Phi(x_1, x_2) = \frac{1}{\pi^2} (\operatorname{arctg} x_1 + \frac{\pi}{2})(\operatorname{arctg} x_2 + \frac{\pi}{2})$.

Vypočtěte pravděpodobnost, že náhodný vektor (X_1, X_2) se bude realizovat v jednotkovém čtverci $(0,1) \times (0,1)$.
Najděte obě marginální distribuční funkce $\Phi_1(x_1)$, $\Phi_2(x_2)$.

Řešení:

$$\begin{aligned} P(0 < X_1 \leq 1 \wedge 0 < X_2 \leq 1) &= \Phi(1,1) - \Phi(1,0) - \Phi(0,1) + \Phi(0,0) = \\ &= \frac{1}{\pi^2} \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) - \frac{1}{\pi^2} \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) \left(0 + \frac{\pi}{2}\right) - \frac{1}{\pi^2} \left(0 + \frac{\pi}{2}\right) \left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) + \frac{1}{\pi^2} \left(0 + \frac{\pi}{2}\right) \left(0 + \frac{\pi}{2}\right) = \frac{1}{16}. \end{aligned}$$

$$\Phi_1(x_1) = \lim_{x_2 \rightarrow \infty} \frac{1}{\pi^2} (\operatorname{arctg} x_1 + \frac{\pi}{2})(\operatorname{arctg} x_2 + \frac{\pi}{2}) = \frac{1}{\pi} (\operatorname{arctg} x_1 + \frac{\pi}{2})$$

$$\Phi_2(x_2) = \lim_{x_1 \rightarrow \infty} \frac{1}{\pi^2} (\operatorname{arctg} x_1 + \frac{\pi}{2})(\operatorname{arctg} x_2 + \frac{\pi}{2}) = \frac{1}{\pi} (\operatorname{arctg} x_2 + \frac{\pi}{2})$$

Existence distribuční funkce

8.9. Věta: (existenční věta)

a) Skalární případ: Jestliže funkce $\Phi(x)$ má vlastnosti (a), (b), (c) z věty o vlastnostech distribuční funkce skalární náhodné veličiny, pak existuje pravděpodobnostní prostor $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ a na něm definovaná skalární náhodná veličina X tak, že $\Phi(x)$ je její distribuční funkce.

b) Vektorový případ: Jestliže funkce $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ má vlastnosti (a), (b), (c) z věty o vlastnostech distribuční funkce náhodného vektoru, pak existuje pravděpodobnostní prostor $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ a na něm definovaný náhodný vektor $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ tak, že $\Phi(x_1, \dots, x_n)$ je jeho distribuční funkce.